

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE BRUSSEL

A.R. Nr. 2007/5415/A

Eindvonnis – op tegenspraak

vordering

IN DE ZAAK VAN :

De **GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR** voor het grondgebied van de provincie ; met kantoor te

eiser,

op de zitting vertegenwoordigd door mr. advocaat, in de plaats van mr. advocaat, met kantoor te

TEGEN :

en met als ondernemingsnummer

verweerster,

op de zitting vertegenwoordigd door mr. advocaat, in de plaats van mr. advocaat, met kantoor te

*

In deze zaak spreekt de rechtbank het volgend vonnis uit.

Het vonnis wordt uitgesproken in eerste aanleg, na tegenspraak.

De bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, zoals nadien gewijzigd, werden in acht genomen.

De rechtbank heeft kennis genomen van de stukken van de rechtspleging, en in het bijzonder van :

- de tussenvonnissen van 17 februari 2009 en 29 juni 2010 en de daarin opgesomde procedurestukken ;
- de "syntheseconclusie (na tussenvonnis van 29 juni 2010)" en de "tweede syntheseconclusie (na tussenvonnis van 29 juni 2010)" van de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur, respectievelijk neergelegd

aangeboden op

niet te registreren

de ontvanger,

- 2 tussenvonnissen

- 6 conclusies

V-EV

op 16 december 2010 en 17 november 2011 ;

- de "derde aanvullende en samenvattende conclusie na tweede tussenvonnis", "vierde aanvullende en samenvattende conclusie na tweede tussenvonnis", "vijfde aanvullende en samenvattende conclusie na tweede tussenvonnis" en "zesde aanvullende en samenvattende conclusie na tweede tussenvonnis" van respectievelijk neergelegd op 27 oktober 2010, 14 februari 2011, 30 juni 2011 en 30 maart 2012.

Voor werd een stukkenbundel neergelegd op 25 mei 2012. Op de zitting van 8 juni 2012 werden de raadsleden van de partijen gehoord, waarna voor de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur een stukkenbundel werd neergelegd, de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

*

A. Feiten en procedurevoorgaanden

1. is eigenaar van een perceel grond met een bedrijfsgebouw aan

Het terrein is gelegen in bufferzone volgens het gewestplan. Een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning om het gebouw te verbouwen tot restaurant, werd geweigerd door het college van burgemeester en schepenen van op 3 mei 1995.

Op 18 september 1996 werd proces-verbaal opgesteld voor de uitvoering van vergunningsplichtige werken zonder voorafgaandelijke vergunning.

Een herstelvordering werd opgesteld op 19 september 1996, waarin het herstel van de plaats in de vorige staat werd gevraagd.

Een tweede proces-verbaal van 21 november 1997 stelde de uitvoering vast van verdere werken zonder vergunning. Een tweede herstelvordering waarin het herstel van de plaats werd gevraagd, volgde op 8 december 1997.

Op 18 november 1998 werd dan een derde proces-verbaal opgesteld voor de aanleg van een aarden berm, waarvoor ook een herstelvordering werd ingeleid bij het parket op 6 januari 1999.

2. Op 5 april 2007 ging de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur over tot dagvaarding van teneinde het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand te horen bevelen, onder verbeurte van een dwangsom.

Bij tussenvonnis van 17 februari 2009 verklaarde de rechtbank de excepties van ontoelaatbaarheid betreffende de overschrijving van de dagvaarding in het hypotheekregister en de verjaring van de

herstelvordering (in zoverre zij betrekking heeft op de instandhouding) ongegrond. Alvorens verder recht te doen, legde de rechtbank de herstelvordering voor advies voor aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

De Hoge Raad voor het Herstelbeleid verklaarde de adviesaanvraag op 24 april 2009 niet ontvankelijk.

3. De gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur handhaafde daarna thans zijn eis tot herstel van de plaats.

Bij tussenvonnis van 29 juni 2010 verklaarde de rechtbank de exceptie van ontoelaatbaarheid wegens gebrek aan advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, ongegrond, en de exceptie van verjaring van de herstelvordering, in zoverre zij gesteund wordt op het misdrijf van de uitvoering van werken zonder vergunning, gegrond.

Alvorens verder recht te doen werd de zaak naar de bijzondere rol verzonden.

B. Eis

4. De gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur eist thans dat de rechtbank zou veroordelen tot het herstel van de plaats, wat betekent het verwijderen van de aangevulde grond van het terrein, alsook het slopen van alle bouwwerken en het verwijderen van de materialen van het terrein en de beplanting van de zone, dit alles op het perceel te thans gekadastreerd

Hij eist vervolgens dat, aangaande de verwijdering van de aangevulde grond, zou worden gezegd dat dit binnen een termijn van drie maanden dient te gebeuren na de uitspraak, op straffe van een dwangsom van 25 € per dag vertraging, zonder dat een bijkomende termijn wordt toegekend in de zin van artikel 1385bis, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Aangaande het slopen van de bouwwerken, het verwijderen van de materialen van het terrein en de beplanting van de zone, eist hij dat zou worden gezegd dat dit binnen een termijn van twaalf maanden dient te gebeuren na de uitspraak, op straffe van een dwangsom van 500 € per dag vertraging, zonder dat een bijkomende termijn wordt toegekend in de zin van artikel 1385bis, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur vraagt ten slotte om gemachtigd te worden om ambtshalve over te gaan tot het herstel, zo hiertoe in gebreke blijft, op kosten van de

5.

besluit dat de eis ongegrond is.

C. Beoordeling

6. De eis van de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur betreft een herstelvordering, die op grond van artikel 151 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna : "DORO"), thans, na coördinatie, artikel 6.1.43 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : "VCRO"), bij de burgerlijke rechtbank werd aanhangig gemaakt.

Deze bepaling luidt als volgt :

"De stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen kunnen ook voor de rechtbank van eerste aanleg, zetelend in burgerlijke aangelegenheden, in het ambtsgebied waarvan de werken, de handelingen of de wijzigingen, vermeld in artikel 6.1.1, geheel of gedeeltelijk worden uitgevoerd, de herstelmaatregelen vorderen zoals omschreven in artikel 6.1.41, § 1. Artikel 6.1.41, § 1, § 2, § 3, § 5 en § 6, en artikel 6.1.42 zijn van overeenkomstige toepassing."

In de voorliggende zaak vordert de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat, hetgeen zou betekenen dat het gebouw in kwestie volledig dient te worden afgebroken en de aangevulde grond dient te worden verwijderd.

7. In het tussenvonnis van 29 juni 2010 heeft de rechtbank de exceptie van verjaring van de herstelvordering, in zoverre zij gesteund wordt op het misdrijf van de uitvoering van werken zonder vergunning, gegrond verklaard.

De exceptie van verjaring van de herstelvordering, in zoverre zij gesteund wordt op het misdrijf van instandhouding van de werken, werd reeds eerder in het tussenvonnis van 17 februari 2009 ongegrond verklaard.

De gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur heeft evenwel inmiddels de grondslag van de herstelvordering gewijzigd, en stelt niet langer dat zij wordt gesteund op een misdrijf van instandhouding, maar op het misdrijf van de overtreding van de bestemmingsvoorschriften.

Deze wijziging is kennelijk ingegeven door de omstandigheid dat sedert de inwerkingtreding op 1 september 2009 van het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke planerings-, vergunnings- en handhavingsbeleid, de herstelvordering die gesteund wordt op het instandhoudingsmisdrijf niet langer kan

worden ingewilligd.

8. Blijkens de uiteenzetting van de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur bestaat het bouwmisdrijf dat thans aan wordt verweten uit een gebruik van het goed in strijd met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan, gedraging die strafbaar wordt gesteld door artikel 6.1.1., eerste lid, 6°, van de VCRO. Het zou gaan om een voortdurend misdrijf dat elke dag dat het illegale gebruik niet wordt stopgezet opnieuw wordt gepleegd, en aldus niet is verjaard.

Het gebruik van een goed in strijd met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan, is slechts sedert 1 mei 2000 strafbaar gesteld, met de inwerkingtreding van het toenmalige artikel 146. 6°. van het DORO. Het strijdige gebruik dat aan wordt verweten, dateert evenwel reeds van vóór deze inwerkingtreding.

In tegenstelling tot wat de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur voorhoudt, is de loutere voortzetting van een "strijdig gebruik" dat begonnen is vóór 1 mei 2000, niet strafbaar. Artikel 6.1.1., eerste lid, 6°, van de VCRO bepaalt thans dat strafbaar is, hij die

"een inbreuk op de plannen van aanleg en verordeningen die tot stand zijn gekomen volgens de bepalingen van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 en die van kracht blijven zolang en in de mate dat ze niet vervangen worden door nieuwe voorschriften uitgevaardigd krachtens onderhavige codex, pleegt na 1 mei 2000, of dit voortzet of in stand houdt, op welke wijze ook, tenzij de uitgevoerde werken, handelingen of wijzigingen vergund zijn".

Het woord "dit" in de zinsnede "of dit voortzet of in stand houdt" slaat kennelijk ook op de precisering "na 1 mei 2000". Er anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat alle omstandigheden van strijdig gebruik die begaan werden vóór 1 mei 2000 en die op die datum niet beëindigd waren, vanaf 1 mei 2000 strafbaar zouden zijn geworden, hetgeen strijdig zou zijn met het legaliteitsbeginsel in strafzaken en overigens niet de bedoeling was van de decreetgever :

"Inbreuken op uitvoeringsplannen en gewestplannen worden als dusdanig tevens strafbaar gesteld, doch slechts voor de inbreuken die vanaf de inwerkingtreding van dit decreet gepleegd worden." (Memorie van Toelichting, gepubliceerd in de Parlementaire Stukken van het Vlaams Parlement, 1998-99, nr. 1332/1, blz. 71).

Bij gebreke aan een misdrijf op grond waarvan de herstellvordering kan worden gesteund, kan de herstellvordering niet slagen. De eis is ongegrond.

9. Als partij die in het ongelijk wordt gesteld, dient de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur de gerechtskosten te betalen, daaronder begrepen de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek.

De gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur vraagt evenwel dat hij hiervan zou worden vrijgesteld omdat het ongrondwettig zou zijn dat hij tot een rechtsplegingsvergoeding kan worden veroordeeld, en suggereert hieromtrent een prejudiciële vraag te richten aan het Grondwettelijk Hof.

Het Grondwettelijk Hof heeft reeds op een gelijkaardige prejudiciële vraag als volgt geantwoord in het arrest nr. van 8 maart 2012 :

"Artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, vóór de inwerkingtreding van de wet van 21 februari 2010, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre een rechtsplegingsvergoeding ten laste van het Vlaamse Gewest kan worden gelegd wanneer de stedenbouwkundig inspecteur in het ongelijk wordt gesteld bij zijn op grond van artikel 6.1.43 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voor de burgerlijke rechtbank ingestelde herstelvordering."

Het is bijgevolg niet meer nodig om de gesuggereerde prejudiciële vraag te stellen. Uit de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde ongrondwettigheid volgt dat de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur wordt vrijgesteld van de verplichting een rechtsplegingsvergoeding te betalen aan

*

OP GROND VAN DEZE REDENEN BESLIST DE RECHTBANK :

De eis is ongegrond ;

De rechtbank veroordeelt de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur tot de kosten van de dagvaarding en overschrijving, begroot op 475,34 € ;

De rechtbank beveelt dat dit vonnis wordt ingeschreven op de kant van de overgeschreven dagvaarding op de wijze bepaald in artikel 84 van de Hypotheekwet ;

De rechtbank beveelt dat dit vonnis wordt ingeschreven in het vergunningenregister van

Dit vonnis wordt uitgesproken tijdens de buitengewone openbare zitting van de 23ste kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 19 juli 2012, door
aanwezigheid van : rechter, in
aanwezigheid van : arbewaard, griffier